

**OB 100-
LETNICI
NOVAKA
V BELTINCIH
STR. 3**

**ŽÜPAN,
REŠEVALEC
PA PODJETNIK
STR. 6**

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 27. avgusta 2009 ☼ Leto XIX, št. 35

**»Če gli ste indri najšli baukši žitek,
svojoga korenja nejste pozabili...«**

Té reči generalnoga konzula Draga Šiftara bi leko bile moto Porabskoga dneva, steroga je pripravila Slovenska zveza 22. augustuša na Gorenjom Seniki. Na te letošnji največši svetek Porabski Slovencev je prišlo kauli petsto lidi iz porabski vesnic, z drugi varašov pa vesnic na Vogrskom, s Slovenije, Nemčije, Srbije...

»Porabje je bilau vsigdar srmaško. Porabci so si leko pomagali samo zavolo svoje vrlosti pa delavnosti. Gli zavolo srmaštva se je puno Porabcov na začetki 20. stoletja odselilo po svejti. Dosta od vas, steri ste gnes tü, pa je odišlo iskat baukši krü po cejloj Vogrskoj. Če gli ste indri najšli baukši žitek, svojoga korenja nejste pozabili (...) Vsi, steri smo eti, nas vküpdži ena stvar, stera nam pomaga, ka se med seuv razmejmo, tau je naš domanji gezik...« je med drugim pravo Šiftar.

V domanjom geziki sta darüvala sveto mešo v cerkvi sv. Janeza Krstnika župnika Ferenc Merkli in Lojze Kozar, odranski srebrnomešnik, steri je v pridigi – zato, ka je tau leto papež oznano za leto dühovnikov – nam postavio za peldo (vzor) ništrne gorenjeseničke župnike, med njimi Jožefa Košiča, Petra Kodelo

Porabski den se je začno s sveto mešo v seničkoj cerkvi

Dobitnika priznanja »Za Porabje«
Ibolya Dončec in Lojze Kozar

(ta držina je dala cerkvi sedem popov), Janoša Kühara. Omejno je ešče dva župnika, Ivana Camplina, steri je kak »kaplan« služo vernikom na Gorenjom Seniki, pa svojoga strica Lojzeta Kozara, st., steri je biu v toj cerkvi krščen. Na konci meše sta župnika blagoslovila tablo, na šteroj so napisani vsi gorenjesenički župniki od leta 1742. Tablo so dali postaviti: fara Gorenji Senik, Slovenska zveza pa držina Šteimetz.

V velkom šatori pri cerkvi – program je vodo dober znanec Porabcov, Milan Zrinski iz Beltinec – je rejč najprva dau ministri za Slovence v zamejstvi in po svejti Boštjani Žekši, steri tö ma svoje korenje v Prekmurji. »Družni nas to,« je pravo minister, »da smo ponosni na svojo slovensko preteklost, na svojo slovensko samobitnost in smo pripravljene tudi nekaj narediti za to. (...) V Sloveniji vlada kljub vsemu napredku neko stanje obupa. Upam, da teh ob-

čutkov nimate vi tukaj v Porabju. (...) Če gledam samo Porabje, imate tukaj Slovenski kulturni in informativni center, ki ima težave, pa jih bo rešil. Šolstvo napreduje, maša je bila v slovenščini, ljudje se šolajo v Ljubljani, tako da ne vidim vzroka za obupavanje.«

Veleposlanica R Slovenije v Budimpešti Darja Bavdaž Kuret je vözdignila: »Pri utrjevanju svojega slovenstva ste imeli dolga leta velike težave. Nikoli niste bili tako blizu svoje matice, kot ste danes. Tudi po cesti je bliže, ampak predvsem je bliže, ker so razmere drugačne in ker imate podporo v naši državi, v naši vladi.«

Potejm je predsednik Slovenske zveze prejkdu priznanja »Za Porabje«. Letos sta ga dobila župnik Lojze Kozar za tau, ka si že dugo lejt prizadeva, ka bi slovenska rejč ostala v naši cerkvaj, pa urednica Slovenskih utrinkov Ibolya Dončec, stera je že skurok dvajsti lejt vsepovsedik tam, gde se kaj med Slovenci godi, da bi o tom zvedeli vsi ostali. Porabski den se je nadaljevau s kulturnim programom pa plesom vse do dve vnoči. (Več o tom v naši naslednji novinaj.)

Marijana Sukič

Lendava: v počastitev svetega Štefana

PRAZNIK ENOTNOSTI IN SPOŠTOVANJA RAZNOLIKOSTI

Osrednja prekmurska slovesnost v počastitev svetega Štefana, prvega madžarskega

k praznovanju 20. avgusta, dneva madžarske državnosti, povabil vse, ki so se priprav-

Slavnostni govornik József Kocon: »Prvi kralj, sveti Štefan, nam je zapustil državo in tudi Prekmurje, ki je temelj naše enotnosti, toda le-ta bo zaživela takrat, ko v naših srcih ne bo več nezaupanja in strahu...«

kralja, in madžarske državnosti je tudi letos bila ob cerkvi svete Katarine v Lendavi.

Slavnostni govornik, predsednik sveta pomurske madžarske samoupravne narodnostne skupnosti József Kocon, je

ljeno pridružiti prekmurskim Madžarom »z odprtim srcem!« In dodal, da je praznik svetega Štefana tudi »praznik enotnosti, spoštovanja drugačnosti, raznolikosti kultur in jezikov.« Predsednik krov-

ne organizacije je poudaril, da ima Slovenija dober odnos do manjšin, tudi prekmurskih Madžarov, in zavrnil pobudo (poslanca Slovenske nacionalne stranke Zmaga Jelinčiča), da bi ukinili ustavno določilo, ki madžarski in italijanski narodnosti v Sloveniji zagotavlja poslanska sedeža v državnem zboru.

K spomeniku svetega Štefana, ki je delo akademskega kiparja Ferenc Királyja, so položili vence predstavniki slovenske države, narodnostnih organizacij in gostje iz Madžarske, med njimi dr. László Nográdi, župan Lentija in poslanec v madžarskem parlamentu. Mašo v cerkvi svete Katarine je vodil dr. László Bíró, vojaški ordinarij iz Madžarske, za zaključek pa je v Gledališki in koncertni dvorani nastopila vrhunska violinistka Katica Illényi.

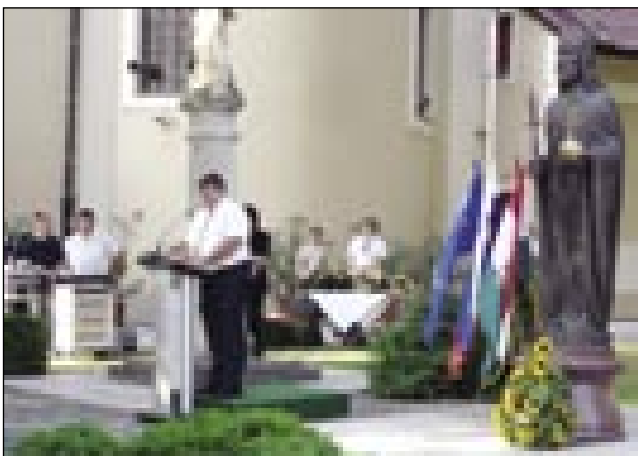
Tekst in fotografija
E. Ružič

Gornji Petrovci

OB PRAZNIKU OBČINE TUDI PRVI ROMAN ALEKSANDRA RUŽIČA

Za 12. praznik se v občini Gornji Petrovci vrstijo številni dogodki in prireditve, med katerimi je bila

o povojnem času na Goričkem, bomo podrobneje predstavili v eni prihodnjih številok Porabje. Zdaj

Saša Štraus, ki je prebiral odlomke iz romana, avtor Aleksander Ružič, urednik Franci Just, na odru Amadeja in Emanuel Gole - vse zbrane pa je nagovoril župan Franc Šlihthuber.

tudi predstavitev prvega romana Aleksandra Ružiča *Ko se niti čas ne premakne*. Roman, ki govori

toliko, da gre za pripoved o dokaj neprizanesljivi usodi do treh generacij družine Gaborjevih.

Roman je izšel v zbirki Novi obrazi pri Podjetju za promocijo kulture Franc-Franc. Urednik Franci Just je na predstavitvi v kulturnem domu v Stanjevcih povedal, da je Aleksander Ružič, sicer profesor zgodovine in geografije na gornjepetrovski osnovni šoli, po vrsti deseti avtor, ki opisuje Goričko; prvi, leta 1927, je bil Matija Malešič z novelo *Kruh*, več romanov z goričko tematiko je napisal pokojni duhovnik Lojze Kozar, med aktualnimi avtorji pa Feri Lainšček, Milan Vincetič (tudi v najnovejši knjigi, zbirki kratkih zgodb *Pobeglo morje - Vujšlo morje*), Ernest Ružič in drugi. Na izjemno dobro obiskani predstavitvi je odlomke iz romana brala Saša Štraus, v glasbenem programu pa sta sodelovala Amadeja in Emanuel Gole.

Tekst in fotografija: E. Ružič

Na svetek svetoga Štefana so prejkdali občinska priznanja

20. avgust je svetek sv. Štefana, prvoga vogrskoga kralja, steri je - če je trbela na silo tó - z Vaugrov kristjane napravo, da bi si leko domovanje najšli na sređi Evrope, pa nej bi tak taminauli s te krajine kak dosta narodov pred njimi. Kralúvo je od leta 1000 do leta 1038. Mrau je 15. avgustuša 1038, za sveca so ga pa razglasili 20. avgustuša 1083. leta. 20. avgustuš je svetek po cejlom rosagi, dapa varaška cerkev na te den ma svojo bučo (proščenje) tó. Prejšnji četrtek so se prvoga vogrskoga kralja spominali pri sveti meši v varaškoj baročnoj cerkvi, po meši pa je žüpan Tibor Viniczay prejkdau občinska priznanja (városi kitüntetések) dr. Sándori Gömbösi pa Ferenci Csuki.

Dr. Sándor Gömbös in varaški žüpan Tibor Viniczay

Dr. Sándor Gömbös je priznanje daubo za njegvo delo pri varaški termaj (Sztg Spa & Wellnes). Sándor Gömbös je strokovnjak, steri je cejlo življenje delo v turizmi, dosta hotelov, počitniški vasi je zozido po cejlj državi. Od začetka je bijo pauleg pri gradnji varaški term.

Ferenc Csuk (Čuk) je priznanje daubo za njegvo delo na kulturnom področji. Že od mladi lejt naprej je rad piso, najprva pesmi, po tistim pa novele pa romane tó. Bijo je med ustanovitelji (alapító) varaškoga literarnoga kroga, izdau je več pesniški zbirki, zbirko novel pa romanov. Kak amaterski slikar je emo samostojni razstavi v Monoštri pa na Dolenjom Seniki, kama ga vežejo njegve korenjé tó, zatok je seniškoj cerkvi dau za dar kejpa, steri krasi cerkev. Svetek se je zaključo z blagoslovitvijo nauvoga krüja, kak je tau že dugo lejt šega, en mali falaček s krüja je vsakši daubo, gda je išo vó s cerkvi. Na te den so v varaškoj cerkvi blagoslovili kopijo kipa (szobor) Blajžene Device Marije

Ferenc Csuk je priznanje daubo za delo na kulturnom področji. Za njim kip Blajžene Device Marije, steroga so tó na te den blagoslovili.

iz Csiksomlyó na Erdélskom. V tom kraji na Erdélskom stoji eden največji leseni kip B.D. Marije, več kak dva metra viski je. Tü je bilau prej več čüd, zatok je tau hirašnje prauškarsko mesto. Kip tak kaže Marijo, kak če bi z njenoga tejlja sončni žarki (napsugarak) svejtili, stoji na mejseci, kauli glavé pa ma dvanajset zvezd. Varaški kip Blajžene Device Marije je ranč takšni, samo dosta menški.

MS

Ob 100-letnici Novaka v Beltincih

V rojstnem kraju dr. Vilka Novaka so se ga od 12. do 14. avgusta spomnili do-

Spominska plošča z vencem Slovenskega etnološkega društva in Porabskih Slovencev

manji (mladinsko društvo Jarice in občina Beltinci) ter slavisti in etnologi z ljubljanske univerze in etnološkega društva. V sredo zvečer so na njegovi rojstni iži (Panonska 42) odkrili *spominsko ploščo* (emléktábla), štero sta dala narediti Občina Beltinci in Slovensko etnološko društvo. V četrtek so v beltinskem gradi oprli *razstavo iz Novakovih fotografij*, štero so ilustrirali s predmeti iz paverske iže (postala, omara, piskrena posauda, košunta, drvenka itn.) Po razstavi »taraztraušeni« so bile kopije njegovi spisov, med njimi knjige »Slovensko Porabje« (1945).

Med dokumenti leko štemo *Novakovo poročilo*, šteroga je napiso Inštituti za narodnostna vprašanja pri Univerzi v Ljubljani po tistom, gda je marciuša 1956 biu v Somboteli in na Gorenjom Siniki ob 10. oblejtnici smrti Avgusta Pavla. V pismi piše o šaulaj, knjižničaj, kulturnom

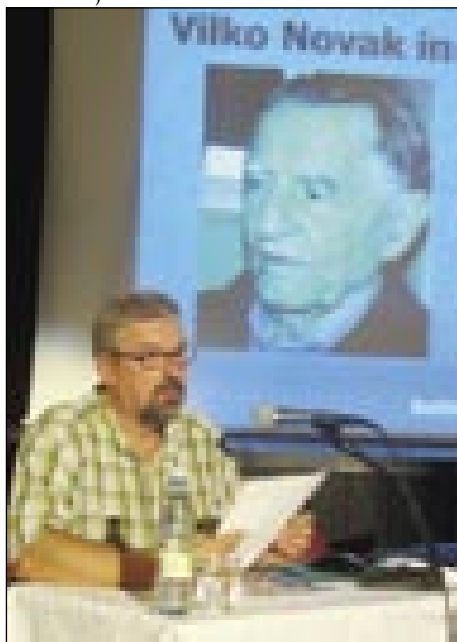
domi in o političnom stanji v Porabji leta 1956. Kauli 50 držin so tavöodpelali, pa so

je proso, naj ma pošilajo iz Ljubljane slovenske novine in slovenski katekizmuš. Novak piše, ka bi Kühari tö mogli slovenske novine pošilati v Izsákfa. Po razstavi je bila *konferenca*. Prvi den v kulturnom domi v Beltinci, drugi den v Ižakovci, na Otoki lübezni v lesenoj iži. Tü je nutpokazano, kakši mlini so bili inda na Muri in kak so delali in živeli »büjraši«, šteri so Müro v redi meli (szabályozták). Nakonferenciso nutpokazali profesora Novaka življenje in delo. Najoprvin se je včiu za škonika slovenskoga gezikia in literature, kisnej pa eške za etnologa. Novak je

Razstava Novakovih fotografij

tistec pa je prišo na Gorenji Sinik Hrvat Vince Kos. Kos

Dr. Jože Hudales z Univerze v Ljubljani

prvi diplomiro na ljubljanski univerzi kak etnolog. Po tistom je grato prvi asistent in profesor slovenske etnologije. Napiso je pauleg 700 razprav, knjig, recenzij. Od toga 17 v madžarskom geziku in 36 recenzij (könyvismertetés) o madžarski knjigaj. Madžarski se je navčo v šauli. Prve štiri klase je odo v šaulo v Bogojini. (Z materdjov in bratom so se prejkznosili k vüjeci, plebanoši Baši, gda so oča mrli.) Sledik se je Vilko Novak spozno z *Avgustom Pavlom*, s šterim sta gratala kolega in prijatela. (Pavel je biu ranč tak etnolog in slavist.) Pri-povejerala in pisala sta si slovenski, med drugo bojno pa

Z gladovno stavko proti sežigalnici

Monoštrska okoljevarstvena organizacija PRONAS (Pro natura Szentgotthárd) je prejšnji teden začela najnovejšo akcijo proti gradnji sežigalnice odpadkov pri Heiligenkreuzu. Pri vходу v avstrijski del skupne industrijske cone Monošter-Heiligenkreuz so postavili jurto (značilni šotor nomadskih ljudstev) in v njej začeli gladovno stavko. H krajši (najmanj 24 ur) ali daljši gladovni stavki v šotoru so pozvali vse ljudi, ki jim ni do tega, da bi tik ob Monoštru stal »smrdeči objekt«, ki bi ogrožal zdravje ljudi, ki živijo v tej pokrajini.

Kot je povedal predsednik PRONAS-a Zoltán Soós, so akcijo začeli z namenom, da bi odgovorne avstrijske organe opozorili, da se Monoštrčani ne dajo. Z akcijo, ki so se ji pridružili tudi nekateri okoljevarstveniki iz Avstrije (BIGAS), bodo nadaljevali do 28. avgusta. Gradišćanska deželna vlada je že prižgala zeleno luč za investicijo, dokumentacija zanjo je trenutno pred neodvisnim okoljevarstvenim senatom na Dunaju.

Kot je povedal predsednik Soós, nasprotniki sežigalnice so že izkoristili vse pravne poti in zakonite možnosti, če bodo prisiljeni, se bodo posluževali tudi drugih metod. Med temi je omenil odstranitev dela edinega železniškega tira, ki vodi z madžarske strani v avstrijski del industrijske cone, kjer naj bi se postavila sežigalnica ali poziv za bojkotiranje madžarskih izpostav bank, ki naj bi finansirale investicijo. Madžarsko stališće je jasno, vlada je večkrat dala vedeti Avstrijcem, da se ne strinja z načrtovano lokacijo sežigalnice, tudi predsednik države László Sólyom se je postavil na stran tistih, ki ne želijo, da bi se letno več kot 300 tisoč ton smeti sežgalo nedaleč od parka Raab-Goričko-Órség.

MS

madžarski. Vilko Novak je dobro znau madžarski šteti, pisati in gučati. V novine Ethnographia je napiso zgodovino slovenske etnologije od 16. stoletja do 1955. Leta 1983 pa nutpokazo, kak so inda svejta živeli pavri v Sloveniji. Vilko Novak je dosta piso v prekmurski katoliški kalendar *Stopinje*, ka je znau, ka te knjige pridejo v vsakšo

ižo, pa v Porabje tö. Nut je pokazo prekmurske plebanoše, šteri so knjige pisali v našoj rejči. Za Porabske Slovence pa se je bojo, ka na kraci vömrgeremo. V Beltinčaj so se profesora Novaka spomnile njegove študentke-etnologinje iz Porabja, Katarina Hirnök in Marija Kozar tö.

Marija Kozar

OD SLOVENIJE...

Vlada in poslanci z vse nižjo oceno

Vlada in državni zbor sta v novem, še ne leto dni starem mandatu vladajoče koalicije SD, Zares, Desus in LDS prejela najnižjo oceno doslej, kaže avgustovska anketa Dela. Anketiranci so vladi podelili srednjo oceno 2,74 in državnemu zboru 2,70. Vlada Boruta Pahorja je lani novembra nastopila z visokimi povprečnimi ocenami. Od januarja, ko je prejela najvišjo srednjo oceno 3,31, so pretekli štirje meseci, ko je ocena še vztrajala nad trojko (aprila 3,07), nato pa se je začelo postopno kopnenje podpore, saj dobiva vlada iz ankete v anketi slabšo srednjo oceno. Maja je bila ocenjena z 2,94, junija z 2,84, julija z 2,80 in nazadnje avgusta z 2,74. Podobno zgodbo doživlja državni zbor, ki je na začetku mandata prav tako dobival dokaj dobre srednje ocene. Še decembra in januarja letos je bil med anketiranci deležen ocene 3,23, nato je sledilo obdobje, ko se je ocena vrtela okoli 2,9 in več, z julijem pa je očitno nastopilo novo obdobje, saj je tedaj državni zbor dobil le še 2,75, avgusta pa oceno 2,70. Državni zbor je že drugi mesec zapored prejel slabšo oceno od vlade.

Zaporniki bodo tožili državo

Po besedah odvetnika Francija Matoza bo zaradi nehumanega prestajanja zaporne kazni zahtevalo od države odškodnino okoli 400 zapornikov. Zahtevke bo Matoz čez približno teden dni začel pošiljati na državno pravobranilstvo. Matoz je pojasnil, da se je organiziralo okoli 340 obsojencev v zaporu na Dobu in ga zaprosilo, naj jih zastopa v uveljavljanju odškodnine zaradi »kršitve osebnostnih pravic - zaradi nehumanega prestajanja zaporne kazni«. Zastopanje je sprejel, trenutno pa končuje z zbiranjem potrebne dokumentacije oz. podatkov o razmerah v zaporih. Po njegovih besedah bo šlo za odškodninske zahtevke v višini 5.000 evrov, v nekaterih primerih bodo lahko tudi nižji - odvisno od časa prestajanja kazni v določenih razmerah. Poudaril pa je, da gre v večini za primere, ko je v eni sobi nameščenih tudi po 15 ali več zapornikov.

Zelena vez Evrope - kolesarjenje na vezi življenja

Čezmejna prireditelva Naturatlon 2009 pod geslom »Narava brez meja«, ki jo ob 20. obletnici padca Železne zavese organizirata nemški Zvezni urad za varovanje narave v sodelovanju z avstrijskim Zveznim uradom za okolje, se odvija med 19. in 30. avgustom. Največje okoljsko športne prireditve se bo udeležilo 24 športnic

Skupinska slika pred gradom v Gradu

in športnikov iz šestih mejnih držav (Nemčije, Avstrije, Slovaške, Slovenije, Češke in Madžarske). Prekolesarili bodo Zeleno vez Evrope (nekdanja železna zavesa), 1.600 km dolgo pot po nekdanjem mejnem pasu, ki je ločeval vzhodno in zahodno Evropo.

18. avgusta, dan pred uradnim začetkom, je v Gradu potekala uvodna etapa kolesarjev. Na tiskovni konferenci sta navzoče novinarje s programom Naturatlona seznanila predstavnika Zveznega urada za varstvo narave Uwe Riecken in Franz Ende.

Naturatlon 2009 se je začel 19. avgusta s startom v Sopronu, kjer je bila leta 1989 v okviru mirovne demonstracije Pan-evropski piknik prvič pretrgana železna zavesa. Znak za začetek ob 8. uri so dali prvi deželni predsednik Avstrije Walter Prior, oba ministra za okolje iz Avstrije in Madžarske, Imre Szabó in Nikolaus Berlakovich,

predsednica Zveznega urada za varstvo narave Beate Jessel, in vodja Urada za okolje Avstrije, Georg Rebernig. Natura-atleti bodo sledili Zeleni vezi do točke Alfa na nekdanji notranji meji Nemčije, kjer sta si v hladni vojni stala nasproti Nato in Rdeča armada. S pozdravnim sporočilom, ki poziva k ohranitvi evropske Zelene vezi,

se bo pot nadaljevala preko mest Frankfurt in Karlsruhe do Evropskega parlamenta v Strassburgu.

Slovenijo na akciji zastopata Marija Kozin in Andrej Zaman. Andrej pravi, da se Naturatlona udeležuje, ker je to za njega izziv in bo z njim drugim lahko pokazal na zdrav način življenja. Veseli pa se tudi srečanja in poznanstva z drugimi enako mislečimi udeleženci iz drugih držav.

Po tiskovni konferenci se je začelo zbiranje kolesarjev pred gradom, po skupinskem fotografiranju ob 11.15 uri pa je sledil začetek vožnje okoli Tromejnika v trideželnem krajinskem parku Goričko-Raab-Órség. Znak za začetek je dal župan občine Grad Daniel Kalamar. Kolesarjenja 47 kilometrov dolge poti se je udeležil tudi slovenski kolesarski mojster Marko Baloh.

Nikoletta Vajda

Mlada slikarka že sedmič na likovni koloniji

Kata Karácsony je stalna udeleženka mednarodne likovne kolonije, ki se je letos v Slovenskem kulturnem in informativnem centru v Monoštru odvijala že osmič. Kata je letos tu že sedmič, prvič se je kolonije udeležila v 14. letu starosti, sicer takrat še ni bila uradna udeleženka.

Kata Karácsony bo oktobra začela drugi letnik na Likovni akademiji v Ljubljani

»Zelo mi je všeč tu, ostali umetniki so zelo prijazni z mano, zdaj me že spoštujejo kot kolegico. Prej sem bila mala punčka kot pa slikarka. Jaz jih opazujem, kako delajo, gledam tehnike in se tako tudi veliko učim.«

Pravi, da to, kaj slika, je odvisno od njene volje, njenega razpoloženja. Najraje pa slika stvari v zvezi z naravo. Letos je naslikala pava, rekla pa je, da bo na drugi sliki, ki jo bo naslikala, tudi pav, samo z drugačnega vidika.

Kata je letos končala prvi letnik Akademije za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani. Pravi, da je zmeraj sanjala o tem, da bo nekoč postala akademska slikarka.

O tem, kako se ji zdi študij v Sloveniji, je povedala: »Ni mi žal, da sem se odločila za študij v Ljubljani, ampak moram povedati, da sem malo več pričakovala v zvezi s študijem. Recimo, jaz sem mislila, da se bodo profesorji malo več ukvarjali z nami. Predmeti so mi všeč, najbolj rada imam tehnične predmete, med teoretičnimi pa anatomijo, umetnostno zgodovino in likovno tehnologijo. Tudi Ljubljano imam zelo rada, mesto ima poseben »feeling«. Ljudje so prijazni, nasploh imam občutek, da so Slovenci večinoma prijazni. Le z enim od mojih profesorjev sem imela težave, saj je nacionalist in mi je težil samo zaradi tega, ker sem tužka,« - je priznala.

Kata se je že zelo lepo naučila slovenski jezik, preden je šla študirat v Ljubljano, se je v monoštrski gimnaziji učila slovenščino le eno leto. Pravi pa, da je ena stvar se pogovarjati in čisto nekaj drugega študirati v slovenščini. »Včasih zelo malo razumem na predavanjih, in se moram učiti vse iz zapiskov ali moram prebrati neko osnovno literaturo, tako da se moram resnično potruditi pri učenju. Mislim pa, da se bom tudi na to navadila in čez čas mi bo že lažje.«

Poletja še ni konec in novo študijsko leto se začne v Ljubljani šele oktobra, zato bo Kata čas izkoristila še za počitek in izlete. S svojim fantom gre najprej na morje v Izolo, potem pa še na potep po Transilvaniji. Nato pa z novimi močmi čaka novo študijsko leto in izzive v zvezi z njim.

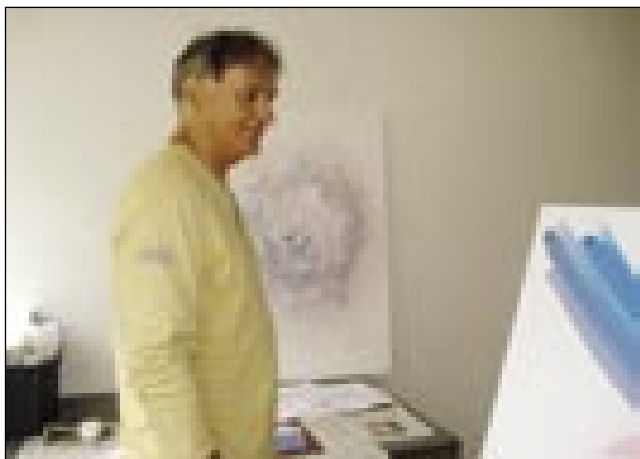
Nikoletta Vajda

Povedali so udeleženci likovne kolonije

V osmem mesecu prirejene 8. Mednarodne likovne kolonije v Monoštru se je udeležilo osem umetnikov. Udeležba je bila – podobno prejšnjim skupnim bivanjem – mednarodna, poleg ustvarjalcev iz Izraela in Slovaške so bili seveda v največjem številu Porabski Slovenci. Je namreč Italijanka v slovenskem Primorju, ustvarja v obalnem mestecu Piranu. »Ko sem dobila povabilo, sem bila presrečna, ker nisem bila nikoli v tej pokrajini. Zdi se mi lepo, da na teh kolonijah vedno srečaš nove ljudi, ki

Ugotavljam, kakšne možnosti skriva material, prestopam v prostor, da nastane igra senc in svetlobe tudi brez uporabe barv.«

Slikarka Fulvia Zudič živi v manjšinskem položaju prav tako kakor Porabski Slovenci. Je namreč Italijanka v slovenskem Primorju, ustvarja v obalnem mestecu Piranu. »Ko sem dobila povabilo, sem bila presrečna, ker nisem bila nikoli v tej pokrajini. Zdi se mi lepo, da na teh kolonijah vedno srečaš nove ljudi, ki

Slikar Ferenc Kovács je pripravil prostorsko plastiko

koloniji v Monoštru sodeloval že drugič. O umetniških druženjih je povedal sledeče: »Mislím, da se osvajanje stroke ne zaključí z opravljenjo visoko šolo. Zelo veliko pomagajo vsakoletne likovne kolonije. Človek lahko spozna druge umetnike in njihov način dela. Pogovori med druženjem dajejo veliko mero inspiracije, človek pridobi številne informacije o stroki, ki jih lahko kasneje uporabi. Nastajajo prijateljstva, pokažejo se človeške vrednote – to vse spada zraven. Največja vrednost monoštrske kolonije je, da so se vezi med umetniki precej poglobile. Vsakdo je lahko ostal to, kar je, meni je bila zelo všeč ta svoboda.« Svoja dela, ki jih je pripravil tekom kolonije, je Ferenc Kovács označil tako: »Pripravil sem prostorsko plastiko. Kadar sem prišel v Porabje, sem se sprehajal in se je v meni izoblikovalo neko sporočilo v zvezi s tem, kar me zanima in mi da misliti. Ni važno, če so dela figuralna ali nonfigurativna, sliko je treba urediti, ustvariti je treba red na površini. Zadnje čase ustvarjam namesto barvitih slik meditativna dela.

opravljajo podobno delo. Tako je tudi družabni del zelo pomemben za nas. Za kolonijo sem izvedela, ko je moja sestra prišla v Mursko Soboto na seminar multikulturne vzgoje. Dala je moj katalog neki kolegici iz Lendave, nato me je na kolonijo povabil Feri Gerič. (...) Slike, ki sem jih naslikala v tem tednu, so povezane s porabsko pokrajino, ki sem jo spoznala na prelepem izletu. Ko smo se pa peljali proti Budimpešti, so me horizontalne linije, zelene barve in tišina pokrajine spremljale kar vsopot. Ta zelena barva odstopa od mojih siceršnjih rumenih in modrih odtenkov. (...) Slikam ponavadi z akrilnimi barvami in to mešam s kolažem. Motive pa imam večinoma povezane z istrsko arhitekturo, zadnja moja dela pa prikazujejo soline, solna polja, na njih se vidi vodoravnost, ta horizont.«

Madžarski slikar György Csuta je že petič prijel za čopič v središču Porabja. Z lendavsko galerijo je začel sodelovati leta 2004 ob priliki razstave ob vstopu Slovenije in Madžarske v Evropsko unijo. Od takrat je redni gost mono-

štrskih kolonij. »Letos sem se na kolonijo pripravljal že doma. Ko so nas nekega popoldneva odpeljali v Andovce, sem zagledal razstavljen in razmetane sestavne dele sodov. Takoj sem dobil idejo, da bi lahko iz njih sestavil neko umetnino, ki bi prikazovala križ, razpelo. 19. leto prirejam likovne kolonije v naselju Békés, kjer dobijo umetniki vsako leto neko določeno tematiko, ki ni obvezna, je pa priporočena. Letos smo izbrali križe. Številni so ustvarili svoje umetnine na to temo. Kot organizator nisem imel preveč časa za takšno delo, ko pa sem v Andovcih zagledal razkosane sode, sem takoj vedel, da bodo iz kosov nastali odlični križi. Ti stojijo ob razpotjih, kjer se mora vsak posameznik odločiti, kam naprej. (...) Pri figuralnih tematikah me privlačijo v prvi vrsti mitološki in svetopisemski prizori. Ne prikazujem pa starih zgodb, temveč si le izposodim like in jih postavim v današnje situacije, poudarjam vsakodnevne probleme.«

na koncu pa sem zmeraj pristal pri njih. Vzroka ne morem razložiti, mogoče celo zemlja tako hoče. Hruške kot motiv sem naslikal zato, ker sem bil na tržnici in sem jih tam videl.«

Kipar István Vanyur je prišel na enotedensko druženje iz Szigetvára. Povabljen je bil kot kipar, kljub temu pa je postal priljubljen s svojimi karikaturami, ki jih je narisal o udeležencih kolonije in sodelavcih Slovenskega doma. »Kiparji najbolje rišejo. Tudi sam sem se odločil za kiparstvo, da bi se naučil risati. V človeku nekaj mrgoli in je vseeno, če to pokaže na papirju ali kako drugače. Prehod med zvrstmi je sicer težek, treba je prestaviti način razmišljanja. Moji prvi dve risbi tudi nista takoj uspeli, če pa človek vadi, lahko doseže zeleni izid. (...) Pri karikaturah si ustvarjalec najprej ogleda model in poskuša dojeti videno. V čem se razlikuje od povprečja, kakšni so značilni gibi modela. Prve dni na kolonijah nikoli ne rišem karikatur, ker niti ne poznam ljudi, ki jih upodabljam.

Slikarka Fulvia Zudič je v Porabje prišla iz obalnega mesta Piran

Slikar Nikolaj Beer je po rodu iz Križevcev na Goričkem, danes pa živi v Izlakah pri Trojanah, nedaletč od Ljubljane. Ta kraj je gostitelj najstarejše likovne kolonije v Sloveniji. »Letos je bila že 46. likovna kolonija pri nas. Rekel sem, da bom do petdesete še zdržal, saj sem umetniški vodja. Mislím, da je naša kolonija najstarejša tudi širše, v Srednji Evropi. (...) Zmeraj upodabljam podobne motive. Nekatere njive so v Porabju zapuščene, nekatere so zorane, široka ravnina pa mi je bila od nekdanj všeč. Prej sem slikal razpela ali koline,

Obraz pokaže le malo. Ob karikaturah zmeraj dodam nekaj značilnega, kakšen predmet, kar malo popestri risbo. Če smo v neki družbi, ni vseeno, kako preživimo skupni čas. Moje risbe pripomorejo k temu, da se razidemo z lepimi spomini in se tudi v prihodnosti srečujemo.« Z zaključnimi besedami gospoda Vanyurja lahko sklenemo tudi 8. Mednarodno likovno kolonijo v Monoštru, v upanju, da bomo naslednje leto srečali stare obraze in morda tudi spoznali kakšno novo, zanimivo osebnost.

... DO MADŽARSKE

130 let ni živelo tako malo poročenih ljudi na Madžarskem kot lani

Nazadnje je pred 130 leti živelo tako malo poročenih ljudi na Madžarskem kot leta 2008, tako malo porok kot lani pa je bilo le v času prve svetovne vojne. Proces zmanjšanja števila porok se je začel okrog leta 1980. Takrat je bilo na Madžarskem več kot 80 tisoč porok, čez deset let pa le 66 tisoč. Trend se je nadaljeval, kajti leta 2001 se je poročilo le 43 tisoč parov, leta 2008 pa samo 40 tisoč. V podobni meri pa se je povešalo število razvezanih parov. Medtem ko se je leta 1980 na tisoč poročenih parov ločilo 346, se je to število do leta 2008 skoraj podvojilo, razvezalo se je 630 od tisoč poročenih parov. Med letoma 1970 in 2001 se je popeterilo število zunajzakonskih partnerstev, narasla je tudi njihova družbena sprejemljivost. Na začetku devetdesetih let je le četrtina vprašanih odobrvala sožitje partnerjev brez zakona, danes to obliko sprejema kar 75 odstotkov vprašanih.

Liberalni poslanci ustanovili Liberalno meščansko društvo

Na volitvah v evropski parlament Stranka svobodnih demokratov ni dosegla potrebnega praga, zato je potem odstopil njen predsednik Gábor Fodor. Novi predsednik stranke je postal Attila Retkes. V stranki je nastal precejšnji razkol, kajti nekateri ustanovni člani stranke se ne strinjajo z njegovo usmeritvijo. 17. avgusta se je s kakšnimi štiridesetimi člani ustanovilo Liberalno meščansko društvo, med njimi je tudi pet znanih liberalnih politikov, ki so zaenkrat še člani poslanskega kluba Stranke svobodnih demokratov. To so dva nekdanja predsednika stranke Gábor Kuncze in Bálint Magyar ter trije iz nekdanjega vodstva stranke, Miklós Hankó-Faragó, Gábor Világosi in Klára Sándor. V ustanovni listini društva so zapisali, da poteka danes na Madžarskem namesto pravega politiziranja navidezno politiziranje, družbeno spravo pa nadomeščajo s ceneni demagogijami, prave meščanske vrednote nimajo zastopstva v državi. Nekateri analitiki vidijo v omenjenem društvu zametek nove liberalne stranke.

-dm-

Žüpan, reševalec pa podjetnik

»Dostakrat je že tau tö pomauč, če betežnika za rokau primeš«

Gabora Ropoša na Gorejnjom Seniki vsakši tak pozna kak žüpana vesi, pa tak je grato spoznani v Porabji tö. Zvün toga pa, tak mislim, dosta vse ne znamo od njega.

»V Monoštri sam se narau-do, v osnovno šaulo sam pa na Gorejnjom Seniki odo,« je pravo na začetki našoga pogovora mladi žüpan. »Gda sam osnovno šaulo skončo, te sam v Sombotel üšo se tadala včít na medicinsko srednjo šaulo. Tam sam napravro maturo, potistim pa eške peto leto tö. Dvej leti sam v Budimpešti biu, gde sam odo v šaulo za reševalce (mentós). Od tam sam v Avstrijo üšo, pa sam par lejt tam delo. Tam sam te ejnjo, pa sam doma začno delati kak reševalec. Za par lejt sva s kolegom napravla edno podjetje (vállalkozás), tau je zdaj že šest lejt staro. V leti 2002 sam svetnik (önkormányzati képviselő) grato na Gorejnjom Seniki, za štiri lejta pa žüpan.«

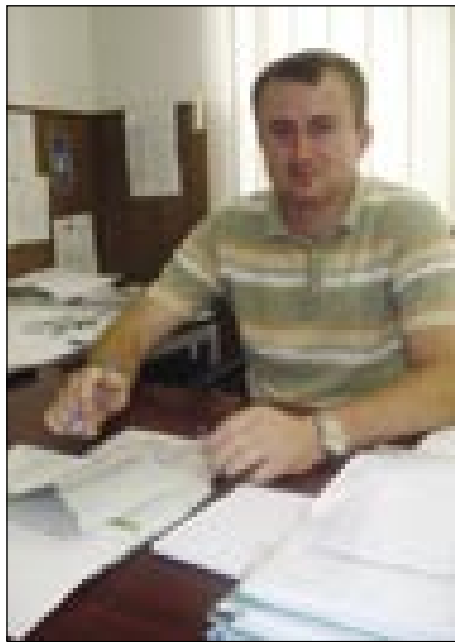
• *Zaka si se na medicinsko srednjo šaulo glaso? Ta so bola samo dekle šegau mele titi.*

»Tau je 1990. leta bilau, gda je ranč tak gospodarska kriza bila kak zdaj. Stariške so pravli, naj se tau včím, zato ka dočas betežniki baudejo, dočas de medicine vsigdar trbelo. Ge bi se ovak za električara včiu. Če bi me nej gorvzeli v medicinsko šaulo, te bi zdaj električar biu.«

• *Za tau zato volau pa naturo tö moraš meti, vsakši bi tau nej mogo delati.*

»Zdaj štirinajsto leto sam tam, pa leko povejm, ka dosta lüstva se je že obrnau-lo tam. Za tau se ne dojda samo včíti, natau se naroditi moraš. Vsakši den se drugo dogaja, človek tašo

vidi, ka drugi nikdar nedo vidli. Nemo tau pravo, ka se meni tau vidi, zato ka tau ne moreš pravti, vej si pa vsigdar med betežniki. Dapa gda leko pomagaš tistim, šteri so betežni ali podugšaš njim žitek, te zato leko povejš, ka je vrejdnó bilau. Tašoga reda se človek leko veseli tauj službi. Dostakrat je že tau tö velka

Gabor Ropoš, žüpan, reševalec pa podjetnik

pomauč, če samo rokau primeš betežniki.«

• *Zazranka gda v službo deš, zato ti napamet pride, ka gnes nate čaka?*

»Nej, zato ka je vsakša situacija sploj ovakša, gnaki situacij nega. Gestejo protokoli, kak moraš tanapravti, dapa kak pravijo, dvakrat v isto reko ne moreš staupiti. Kelko lidi, telko fele problemov majo, pa vsakšoga ovak moraš opravlati.«

• *Ka je najbola üše?*

»Vejn tau, če je betežnik spoznanec. Če ga ne poznaš, te delo tanapraviš pa gotovo, če ga poznaš, te te zanima, ka je z njim. Dapa najüše je tau, če je žlata ali deca betežnik. Lagvo je tisto tö, gda taše starce pelamo v špitale, steri sami živejo. Tašoga reda mi moramo kučo zaprejtí, pa če

majo kakšne živali, te se brigati, naj je sausedge polagajo.«

• *Gda enjaš v službi pa prejk praga staupiš, te delo tam njaš ali doma ti zato napamet pride, če se je kaj tašoga zgodilo?*

»Tau samo tak leko dela, če delo pozabiš, gda gorenjaš, zato ka če človek vse domau odnese, te ne more tadala staupiti. Če bi človeki vsigdar tau napameti ojdlo, te bi ma že žitek više prišo.«

• *Kak pa zaka ste ustanovili podjetje (vállalkozás)?*

»Gda smo v Avstriji delali, mena se je tam povidlo zidarsko delo pa sam ranč nej sto domau pridti. Moj kolega, šteri je v polovici last-

nik podjetja, mi je telko gučo, naj probava doma tö. Tak smo te doma napravli tau podjetje. Sprvoga smo samo v Avstriji delali, pa samo potistim smo začnili na Madžarskom. Tak je te ta firma pomalek gorrasla.«

• *Ka vse se dela v tauj firmi?*

»Vse zidarsko delo, pa vse farbanje znautra pa zvüna. Mi nauve kuče trno ne delamo, bola samo obnauvalamo, dapa če je mujs, te nauvo tö zozidamo.«

• *Zdaj gda je ta gospodarska kriza, tau se pri vas tö kaže, nej?*

»Vidi se, ka lidgé nejmajo tak pejneze. Dostakrat spitavajo pa predračun prosijo, dapa zidati samo kasneje vcujstanejo, če vcujstanejo. Obnavlanje je

zato vsigdar, vejn zato, ka tau nej taši velki pejnez, pa te leko delajo, gda so že vküppobrali na tau pejneze. Menje je že tisti tö, šteri stanovanje (lakás) dajo obnoviti, bola sami napravijo. Vü pam, ka mi tö preživimo tau krizo.«

• *Če tau vse ne dojde, te si eške žüpan tö.*

»Tak sam si mislo, če že tü živim pa tü gratam stari, te naj taša ves baude, ka se meni tü vidi, gde je dobro živeti. Zatau sam emo, pa eške zdaj dosti planov mam. Zmišlavo sam o tejm tö, če mladi žüpan baude, te vejn mlajša generacija tö bola v vesi ostane, nedo inan šli. Tau se že vejn zdaj malo vidi, zato ka tü pa tam se zato kuče zidajo. Samouprava (önkormányzat) je dosta dela mejla pa de eške mejla potejm tö, dapa kak vejmo, pejnez je od leta do leta menje. Vaščani so tak, ka za vsakšoga je njegov problem najprvi pa najbola važen. Ge tak probam organizirati, naj vsepovsedik tapridemo, če kositi trbej ali paut popravlali ali ka koli drugo je tau. Dapa tak dosti poti je, ka pet, šest delavcov skur ranč ne zandolej. Tej delavcom je tö dobro, ka tü v vesi leko delajo, zato ka etak več pejnez prislüžijo, kak če bi na socialnoj podpori bili, pa vsakši den topeu obed do-

bijo. Majo zdravstveno pa socialno zavarovanje, pa te slüž se njim k penziji tö vcujzračuna. Samoupravi je pa zato dobro, ka te pejneze, ka delavcom vöplača, od rosaga skur vse nazaj dobi. Kauli deset procentov je, ka nam trbej plačati.«

• *Tau si pravo, ka mladi bola v vesi ostanajo, če de mladi žüpan. Pa kak zmišlava mladi žüpan, ostane vsigdar na Gorejnjom Seniki?*

»Domanjo kučo obnavlam, že samo streja pa fasada sta ozajerk. Na Gorejnjom Seniki kak je »Tanya« sam küpo eden paverski ram, zdaj je tam podjetje. Tak škem, ka tistoga lopau vönapravim, pa te tisto de moja kuča. Ne zmišlavam si, ka bi vö z vesi odišo.«

• *Leko povejmo, ka si redno notravtalgeni, vsigdar na tri tale moraš brodití pa leteti. Če se ma zgoditi, ka si malo fraj, ka te delaš, kak počivaš?*

»Vsikšo leto šegau mam titi na letovanje (nyaralás), tak na en keden. Istino, letos se je eške nej posrečilo. Zvün tauga po večeraj knjige štem ali v kino dem. Dapa je tak, ka za vikend si enga zmislím, v auto sedem pa se pelam na Blatno jezero. Vzimi pa s padaši karte špilamo, je tak, ka do zranka.«

Karel Holec

Na starom oreji si je mlada sraka v luknji naprajla gnezdo. Istina, ka je una mlada sraka gé, depa ranč tak vej kradnoti, kak tou delajo velke srake. Ja, kakšna sraka pa bi bila, če bi tou nej vedla delati, ka nej? Že od najbolje mladi noug go zovejo sraka Črnamlaka. Tou pa zato, ka se najraj drži tam pri Črni mlakaj. Kradne, kradne pa vseposedi, samo naj se njoj prilika pokaže. Tak kak tistoga dneva, gda je najšla...

MARJETICA

Kaj je leko lepšoga, kak pa videti na enom mesti dvej zalübleni sraki? Ka je leko ušoga, kak pa na enom mesti videti dvej zalübleni sraki? Prva je bole gizdava od druge, druga je bole gizdava od prve. Druga bole rašči kak prva, prva bole rašči kak druga. Prva se bole vömeče kak druga, druga se bole vömeče kak prva. Pa tak iz dneva v den, vse več pa vse bole. Pa vse bole je tak po srakasto, bole sta zalüblenivi. Sraka Črnamlaka pa tisti njeni prtepenec z nekšne druge krajine.

Depa un je tö ménje doubu. Ta moška sraka ma trno čüdno šego. Na, leko povejmo, ka čüdno, leko pa povejmo, ka nej najbolje čüdno. Kak tou stoj vidi. Ta velka lübezen od srake Črnemlake ga je včasi dola stavila. Gda je nej biu najbolje gizdavi, gda se je nej najbolje vömeto pa gda je nej najbolje na glas po srakovo raščo, se je vseu na travnik. Na tom travniku je na sprtolejt raslo cejlo mourdje marjetic. Ojdo je med njimi pa je pridijavo. S kakšno se je zgučavo tö. Včasi si je med nje doj lego pa počivo od srakastoga dela.

Sraka Črnamlaka je tou eden čas gledala kak nika vcejlak normalnoga. Depa pomalek njoj je začnola

tou delo iti na žile. V njeni glavej njoj je začno klükati nikšnen mali ftič. Té ftič njoj je klüko, klüko pa li klüko. Tak dugo je tou delo, ka je vösklüko nikšno nej najbolje čedno miseu.

»Vej pa té moj se je zalübo v marjetice!« si je zbrodila na glas.

Pa je tou prajla eške bole na glas pa po tejm vse bole pa vse bole glasno. Pomalek so tou vedle že vse druge srake tö. Kak bi pa nej, vej pa je tak na glas raščala pa srakala, ka se je čülo eške dale od Pešte pa od Lublane. Tak ka je nej čüdno, ka je tou njenomi tö prišlo v vüje. Tak nagnouk je biu v njenom gnejzdi pa njoj naraji gučo, ka un samo njou rad ma, ka samo njou lübi. Sraka Črnamlaka pa si je nej dala valati. Un pa njoj je vse bole na glas dopovedavo, ka je zanga samo una na toum svejti. Una pa si je eške itak nej dala valati. Pomalek sta raščala eden na drugoga, ka so se postrašile vse srake. Pa so se postrašili eške lidge v domanjoj krajini pa eške zvün nje. Znouva so si brodili, ka de kakša povouden ali pa de se zemla trousila. Sto vej, kak dugo bi tou trpelo. Stou vej, kak dugo bi tou trpelo, če bi nej sraka Črnamlaka trno lagve vole prajla:

»Ka pri vragej vidiš na tej marjeticaj?«

Njeni se je tak nagnouk zdigno iz gnezda. Odleto je na travnik pa s svojim krepkim klünom eno vtrgno. Prineso jo je sraki Črnomlaki.

»Na, prideni! Boš vidla, vpamet vzemeš, kak lepou diši. Pa tou na srejdji je kak kakši zlat.«

Sraka Črnamlaka jo je gledala. Pomalek je začnola prdišati. Pa bole je gledala, bole je prdišala, bole se njoj je vidla.

»Rejsan je kak kakši zlat. Pa rejsan nebeski dijš de vö iz nje. Odpüsti, ka sam se korila s teuv. Ti, ti, ti ... ti moja marjetica!«

Kak je tou prajla so se vse srake začnole na ves glas smedjati. Tri dni so se smedjale pa li samo smedjale. Vejn že vsikši vej, kak se zdaj zove lübezen od srake Črnemlake? Ja, od toga dneva tadale ga vse srake zovejo marjetica. Čiglij je vcejlak prava moška sraka, ga zovejo marjetica. Tak ma sraka Črnamlaka svojo marjetico te tö, gda marjetice doj ocvetejo. Na svajo pa sta tak brž tapozabila, kak bi je nigdar sploj nej bilou.

Miki Roš

Pismo iz Sobote

Kokouš pa eške kaj

Lüblene moje, dragi moji, pri nas doma je gé ene več. Nej, nej, žena je nej rodila. Pa moja tašča Regina, trno čedna ženska, tö nej. Depa zavolo nje nas zdaj nega pri rami pet, liki nas je po nouvom šest. Tou pa zatoga volo, ka je moja tašča Regina, trno čedna ženska, domou prinesla kokouš. Lejpo, bejlo kokouš je prinesla pa vsem doma zapovejdale:

»Od gnes tadale se pri tom rami več ne küpi edno djajce nej. Zato sam prinesla tou kokouš, ka de nam nesla djajca. Trbej šparati, tou naj vsikši vej!«

Ja, tak nagnouk trbej šparati, gda si je na mourdji dva kedna privauščila, ka je škela. Depa démo nazaj na našo kokouš. Edno tri dni je ojdlu po dvouri pa je nej znesla edno djajce nej.

»Tou je zavolo šoka, ka je zamenila doum,« nam je tumačila moja tašča Regina, trno čedna ženska.

Na, za tri dni je dun edno šenki djajce bilou pri rami. Depa moj sin je škeu dvej pečeni djajci za večerdjo, čerka dvej küjani djajci ranč tak za večerdjo, žena pa zgraužane djajca, nej za večerdjo liki za zajtrik.

»Trbej čakati eden keden pa po tistim mo meli djajca za vsikšoga, ka de je škeu gesti,« nas je dola stavila z našo volo za djajcami.

Tak smo čakali eden keden, ka dun vsikši svoje djajce ali pa dvej dobi. Pa smo se nej včakali. Kak pa bi se je včakali, če pa ji je moja tašča Regina, trno čedna ženska, nej nam dala, liki je spekla nikšne pogače pa za nji vse djajce ponučala. Zatoga volo sam šou v ba-

uto pa küpo dvajsti djajc, ka smo meli doma pravo djajcino gostüvanje. Uaaaj, kak se je groubo svadila!

»Dun bi se leko malo strpeli, ka bi naša kokouš znouva djajce znesla pa bi je po tistom geli! Vej sam pa prajla, ka šparati trbej!«

Pa zatoga volo, ka nam tou dun nut v glavou zabije, nas je več pri rami nej bilou šest, liki nas je zdaj že sedem. Lüblene moje, dragi moji, vörvali ali nej vörvali, zdaj se po našom dvouri vküper s kokoušjov šeta eške mali pujček. Pa tou skur v centri varaša, Sobote!

»Gda zraste pa de emo zavole kile, mo meli zabadanje. Tak znouva prišparamo,« nam je tumačila njeno ekonomijo.

Leko ste gvüšni v tejm, ka so klajfe začnole brž ojditi

kouli naši bližnji pa dalešnji susedov. Kak bi pa nej, vej pa vsikši leko na naš dvour vidi. Zvün toga pa je moja tašča Regina, trno čedna ženska, od svoje ekonomije, kak trbej vse doma pripouovati, gučala vsikšomi, ka go je škeu poslušati. Pa se zatoga volo z meuvalijo tö. Eto sam v krčmou na špricer prišo pa me je padaš pito, če mi moja tašča Regina, trno čedna ženska, dopisti piti. Pito sam ga, zakoj bi mi nej?

»Zatoga volo, ka prej zdaj doma grouzdje tö posadite, ka te svojo vino delali. Samo zatoga volo, ka prišparate,« se je smedjau un pa vsi drugi, ka so bili za šankom.

Doma je za obed bila nekšna ogračekova župa, po tejn pa eške dödöli pa šalata. Obed je küjala moja

tašča Regina, trno čedna ženska. Radi gejmo dödöle pa takšno domanjo gesti. Depa mesou je dun mesou. Pa moj pojbič ga ranč tak rad gej kak ge. Že smo zgotoučili obed, pili smo kafej, čerka pa sin pa djabkovi sok. Samo nagnouk pa sin pita:

»Baba, zdaj tak dugo mesa nemo geli, dokejč naš mali pujček ne grata velka svinja?«

Nete mi vörvali, ranč od toga sam si ge tö brodo. Zato je nej čüdno, ka sam se začo smedjati kak pečeni maček. Pa vi se leko tö smedjate, ka je naše šparanje rejsan smeja vrejčno. Vi, lüblene moje, dragi moji, pa mi ostante zdravi, lejpi tö pa radi se mejte vsikši den bole.

Miki

